

GOZBA ZA VRANE

PRVI DEO

ČETVRTA KNJIGA SERIJALA
„PESMA LEDA I VATRE“

DŽORDŽ R. R. MARTIN

Preveo
Nikola Pajvančić

Laguna

Naslov originala

George R. R. Martin

A Feast for Crows

Copyright © 2005 by George R. R. Martin

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Posvećeno Stivenu Boučeru,
volšebniku za Windows i demonu za DOS,
bez koga bi ova knjiga bila napisana
voštanim bojicama.*

PROLOG

Zmajevi“, reče Molander. Digao je smežuranu jabuku sa zemlje i počeo da je prebacuje iz ruke u ruku.

„Baci je“, kaza Aleras Sfinga. Izvadio je strelu iz tobolca i zakačio je za tetivu luka.

„Baš bih voleo da vidim zmaja.“ Run beše najmlađi od njih, pokrupno momče koje će do punoletstva morati da pričeka još dve godine. „To bih baš voleo.“

A ja bih voleo da spavam u Rozinom zagrljaju, pomisli Pejt. Nemirno se promeškoltio na klupi. Sutra bi devojka stvarno mogla da bude njegova. Odvešću je nekud daleko od Starigrada, preko Uskog mora, u neki Slobodni grad. Tamo nema meštara, nema nikoga da ga optuži.

Čuo je Emin smeh kako dopire kroz zatvoreni prozor iznad njihovih glava, izmešan s dubljim glasom čoveka koga je upravo zabavljala. Ona je bila najstarija ženska u *Peru i vrču*, ne mlađa od četrdeset godina, ali i dalje privlačna, onako, na mesnat način. Rozi joj beše kći. Petnaest leta i nedavno procvetala. Ema je objavila da je cena Rozinog devičanstva jedan zlatni zmaj. Pejt je uštedeo devet srebrnih jelena i šerpu punu bakarnih zvezdica i groša, ali slaba vajda od toga. Veći su mu bili izgledi da izlegne pravog zmaja nego da uštedi jednog zlatnog.

„Prekasno si se rodio za zmajeve, momče“, reče Posvećenik Armen Runu. Armen je oko vrata imao kožnu uzicu, na kojoj behu nanizane karike od

kalaja, olova i bakra. Kao i većina posvećenika, smatrao je da početnici umešto glava na ramenima imaju tikve. „Poslednji je uginuo za vladavine kralja Egona Trećeg.“

„To je bio poslednji zmaj u *Vesterosu*“, beše uporan Molander.

„Baci jabuku“, pozva Aleras ponovo. Njihov Sfinga beše naočit mladić. Sve cure u gostionici su ga obožavale. Čak bi ga i Rozi ponekad dodirnula po ruci kada mu je donosila vina pa je Pejt morao da škruguće zubima i da se pravi kako to nije video.

„Poslednji zmaj u *Vesterosu* je bio poslednji“, reče Armen uporno. „To je dobro poznato.“

„*Jabuku*“, ponovi Aleras. „Osim ako nećeš da je pojedeš.“

„Na.“ Vukući ćopavu nogu, Molander poskoči, pa zavitla jabuku u magle što su pritiskale Vinomed. Da nije te noge, bio bi vitez kao što mu je i otac. Imao je snage za to u tim debelim ručerdama i širokim ramenima. Daleko je i brzo jabuka letela...

...ali ne brzo kao strela koja zviznu za njom, korak dugačka i zlačana, ukrašena grimiznim perima. Pejt nije video kako strela stiže jabuku, ali je čuo. Preko reke jeknu mek udar, a za njim i pljusak.

Molander zviznu. „Proburazi je ti. Lep pogodak.“

Ali ni izbliza tako lep kao Rozi. Pejt je voleo njene smeđe oči i tek propupele grudi i kako se osmehivala svaki put kada bi ga videla. Voleo je jamice na njenim obrazima. Ponekad je služila bosonoga, da oseti travu pod stopalima. I to je voleo. Voleo je njen čisti i sveži miris i kako joj se kosa kovrdžala iza ušiju. Voleo je čak i njene nožne prste. Jedne noći ga je pustila da joj istrlja stopala i igra se njima, a on je smislio smešnu pričicu za svaki prst, pa nije stajala s kikotaњem.

Možda bi mu bilo bolje da ostane na ovoj strani Uskog mora. Od uštedevine bi mogao da kupi magarca, pa bi on i Rozi mogli naizmenično da ga jašu dok lutaju *Vesterosom*. Ebrouz možda smatra da on nije vredan srebra, ali je Pejt znao da namesti kost i pijavicama izleći groznicu. Kmetovi će biti zahvalni na njegovoj pomoći. Nauči li i da šiša i brije, može čak postati i brica. *To bi bilo dovoljno*, reče on sebi, *samo da imam Rozi*. Na svetu ništa drugo sem nje nije želeo.

A nije oduvek bilo tako. Nekada je sanjario da će postati meštar u zamku, u službi nekog velikodušnog lorda koji će ceniti njegovu mudrost i darivati ga lepim belim konjem da mu zahvali na savetima. Kako će otmeno jahati, kako plemenito, s visine se osmehivati kmetovima kada ih mimoiđe na drumu...

Jedne noći u *Peru i vrču*, posle drugog vrča strahotno snažnog jabukovog piva, Pejt se hvalisao da neće doveka biti početnik. „Nego šta“, dobacio je Lenji Leo. „Postaćeš bivši početnik, čuvaćeš svinje.“

Ispraznio je vrč. Bakljom osvetljena terasa *Pera i vrča* beše jutros ostrvo svetla u moru magle. Dole niz reku, daleki svetionik Visoke kule lebdeo je u noćnoj vlazi kao mutni narandžasti mesec, ali ga to svetlo nije obodrilо.

Alhemičar je već trebalo da stigne. Da nije sve bilo samo okrutna šala, ili mu se nešto usput desilo? Ne bi se sudbina prvi put poigrala s Pejtom. Nekada je smatrao da ima sreće što je odabran da pomaže starom arhimeštru Volgrejvu oko gavranova i nije ni sanjao da će uskoro starcu donositi hranu, čistiti prostorije i svako ga jutro oblačiti. Svi su govorili da je Volgrejv zaboravio više nauke o gavranovima nego što je većina meštara ikada znala, tako da je Pejt pretpostavljao da se u najmanju ruku može nadati kariki od crnog gvožđa, ali je ustanovio da je od Volgrejva neće dobiti. Starac je s vremenom postao arhimeštar samo po zvanju. Koliko god nekada bio velik meštar, sada je ispod odore često imao prljav veš, a pre pola godine neki posvećenici su ga zatekli kako plače u biblioteci, pošto ne može da nađe put nazad u svoje odaje. Sada je umesto Volgrejva ispod gvozdene maske sedeo meštar Gormon, isti onaj Gormon koji je jednom optužio Pejta za krađu.

U krošnji jabuke na obali zapeva slavuj. Beše to mio zvuk, prijatan predah od prodornih krika i beskrajnog graktanja gavranova koje je služio po vasceli dan. Beli gavranovi su znali njegovo ime, i dovikivali su ga jedan drugome kad god bi ga videli: „*Pejt, Pejt, Pejt*“, sve dok mu ne bi došlo da vrisne. Velike bele ptice behu ponos arhimeštra Volgrejva. Želja mu je bila da ga pojedu pošto umre, ali Pejt je ponekad slutio kako žele da pojedu i njega.

Možda to beše zbog strahotno snažnog jabukovog piva – nije došao ovamo da pije, ali je Aleras čašćavao da proslavi svoju bakarnu kariku, a Pejt je od grize savesti ožedneo – ali slavuj kao da je pevao *zlato za gvožđe, zlato za gvožđe, zlato za gvožđe*. Što je bilo pomalo čudno, jer to je i stranac rekao one noći kada ih je Rozi upoznala. „Ko si ti?“, upitao ga je Pejt, a čovek je odgovorio: „Alhemičar. Umem da pretvaram gvožđe u zlato.“ A onda su mu se zlatnici našli u ruci, zaigrali mu između prstiju, mekano žuto zlato blistalo je pod svetlošću sveća. S jedne strane im beše troglavi zmaj, s druge neki mrtvi kralj. *Zlato za gvožđe*, prisetio se Pejt, *nema bolje pogodbe. Želiš je? Voliš je?* „Ja nisam lopov“, rekao je čoveku koji se nazvao alhemičarem, „ja sam početnik iz Citadele.“ Alhemičar je oborio glavu i rekao: „Ako se predomisliš, vratiću se za tri dana, sa svojim zmajem.“

Tri su dana prošla. Pejt je ponovo došao u *Pero i vrč*, mada još nije bio načisto da li je zaista lopov ili ne. Međutim, umesto alhemičara našao je

Molandera, Armena i Sfingu, a i Runa pride. Bilo bi sumnjivo da im se nije pridružio.

Gostionica *Pero i vrč* bila je uvek otvorena. Šest stotina godina je već stajala na svojoj adi u Vinomedu i baš nijednom se njena vrata nisu zatvorila za goste. Mada se visoka drvena zgrada naginjala ka jugu, kao ponekad početnici posle vrča ili dva, Pejt je držao da će gostionica nastaviti da radi i sledećih šest stotina godina, prodajući vino, medovinu i strahotno snažno jabukovo pivo alasima i pomorcima, kovačima i pevačima, sveštenicima i prinčevima, i početnicima i posvećenicima iz Citadele.

„Starigrad nije čitav svet“, objavio je preglasno Molander. On je bio viteški sin, i pijan da pijaniji nije mogao biti. Otkako mu je stigla vest o očevoj pogibiji na Crnobujici, napijao se gotovo svake noći. Čak i u Starigradu, daleko od borbi, na sigurnom iza zidina, Rat pet kraljeva su svi osetili... mada je arhimeštar Benedikt uporno tvrdio da Rat *pet* kraljeva nikada nije ni postojao, pošto je Renli Barateon ubijen pre nego što se Belon Grejdžoz krunisao.

„Moj otac je uvek govorio da je svet veći od zamka bilo kog gospodara“, nastavio je Molander. „Zmajevi su možda sitnica u poređenju s drugim čudima koja čovek može naći u Kartu, Ašajju ili Ji Tiu. A mornarske priče...“

„...jesu priče koje pričaju mornari“, prekinu ga Armen. „*Mornari*, dragi moj Molandere. Vрати se dole na dokove, i kladam se da ćeš naći mornare koji će ti pričati o sirenama s kojima su spavali, ili kako su proveli godinu dana u trbuhu ribe.“

„Otkud ti znaš da nisu?“ Molander je trapavo gazio po travi, u potrazi za još jabuka. „Morao bi sam da se nađeš u ribljem trbuhu pa da se zakuješ da oni nisu bili tamo. Priča jednog mornara, dobro, to jeste da se čovek nasmeje, ali kada veslači sa četiri različita broda ispričaju istu priču na četiri različita jezika...“

„Priče *nisu* iste“, prekinu ga Armen. „Zmajevi u Ašajju, zmajevi u Kartu, zmajevi u Mirinu, dotrački zmajevi, zmajevi koji oslobađaju robove... svaka priča se razlikuje od prethodne.“

„Samo u sitnicama.“ Molander je postajao tvrdoglaviji kada se napije, a čak je i trezan podsećao na magarca. „Svi pričaju o *zmajevima* i prelepoj mladoj kraljici.“

A Pejtu jedino beše stalo do onog zlatnog zmaja. Pitao se šta se zbilo sa alhemičarem. *Trećeg dana. Rekao je da će biti ovde.*

„Eno ti još jedne jabuke kod noge“, viknu Aleras Molanderu, „a ja imam još dve strele u tobolcu.“

„Jebem ti ja tvoj tobolac.“ Molander podiže svoj plen. „Ova je cvrljiva“, požalio se, ali ju je ipak bacio. Strela pogodi jabuku u padu i raspoluti je. Jedna polovina pade na krov kule, otkotrlja se na niži krov, odskoči, i za dlaku promaši Armena. „Ako crva presečeš nadvoje, dobiješ dva crva“, obavesti ih Posvećenik.

„Kad bi tako bilo i s jabukama, niko ne bi gladovao“, reče Aleras uz jedan od onih svojih blagih osmejaka. Sfinga se uvek osmehivao, kao da zna neku tajnu šalu. To mu je davalo opak izgled koji se dobro slagao sa šiljastom vilicom, visokim zaliscima i gustim runom kratko postrizanih vranih kovrdža.

Aleras će postati meštar. U Citadeli je proveo tek godinu dana, ali je već iskovao tri karike svog meštarskog lanca. Armen ih ima više, ali mu je za svaku bila potrebna po godinu. Ipak, i on će postati meštar. Run i Molander su bili zeleni početnici, ali Run je bio veoma mlad, a Molander je više voleo pijančenje od čitanja.

Ali zato Pejt...

Već je pet godina proveo u Citadeli, pošto je stigao kada mu ne beše više od tri i deset, a ipak mu je vrat bio ružičast kao i prvog dana po dolasku iz zapadnih krajeva. Dva puta je poverovao da je spreman. Prvi put je izašao pred arhimeštra Velina da prikaže svoje poznavanje nebesa. Umesto toga je naučio kako je Namćor Velin stekao taj nadimak. Pejtu behu potrebne dve godine da ponovo prikupi hrabrost. Ovog puta se prijavio kod dobroćudnog starog arhimeštra Ebrouza, poznatog po tihom glasu i nežnim šakama, ali Ebrouzovi uzdasi su se nekako pokazali jednako bolni kao Velinove žaoke.

„Samo još jednu jabuku“, obeća Aleras, „pa ću ti reći šta ja mislim o tim zmajevima.“

„Šta to ti možeš da znaš što ja ne znam?“ progunđa Molander. Ugledao je jabuku na grani, skočio, ubrao je i bacio. Aleras nape tetivu luka do uha, vešto se okrećući da prati metu u letu. Odapeo je baš kada je jabuka počela da pada.

„Uvek promašiš s poslednjom strelom“, reče Run.

Jabuka pljusnu u reku, netaknuta.

„Vidiš?“, reče Run.

„Onog dana kada ih sve pogodiš, prestaneš da se usavršavaš.“ Aleras skide tetivu s luka, pa ga smesti u kožnu navlaku. Luk beše istesan od zlatosrca, retkog i čudesnog drveta s Letnjih ostrva. Pejt je jednom pokušao da ga savije, bezuspešno. *Sfinga deluje slabašno, ali ima snage u tim tankim rukama*, pomisli on dok je Aleras opkoraćivao klupu i uzimao svoju vinsku

čašu. „Zmaj ima tri glave“, objavi on svojim mekanim, otegnutim dornskim naglaskom.

„Je l' to zagonetka?“, upita Run. „U pripovetkama Sfinge uvek pričaju u zagonetkama.“

„Nije zagonetka.“ Aleras otpi malo vina. Ostali su lokali vrčeve strahotno snažnog jabukovog piva po kome gostionica *Pero i vrč* beše čuvena, ali je on više voleo čudna, slatka vina svoje otadžbine. Čak ni u Starigradu nisu bila jeftina.

Alerasu je nadimak „Sfinga“ nadenuo Lenji Leo. Sfinga je pomalo od ovo-ga, pomalo od onoga: ljudsko lice, lavlje telo, sokolova krila. Baš kao Aleras: otac mu je bio Dornjanin, majka crnputa Letnjoostrvljanka. Njegova koža beše mrka kao tikovina. A poput zelenih mermernih sfingi što su stajale sa obe strane glavne kapije Citadele, Aleras je imao oči boje oniksa.

„Nijedan zmaj nije imao tri glave, osim na štitovima i barjacima“, reče odlučno Posvećenik Armen. „To je bila heraldička figura, ništa više. Sem toga, svi Targarjeni su mrtvi.“

„Nisu svi“, reče Aleras. „Kralj prosjak je imao sestru.“

„Zar nisu njoj razbili glavu o zid?“, upita Run.

„Ne“, odgovori Aleras. „Hrabri ljudi lanisterskog lava smrskali su o zid glavu Regarovog malog sina Egona. Govorimo o Regarovojoj sestri, rođenoj na Zmajkamentu pre njegovog pada. Onoj koju su zvali Deneris.“

„*Olujrođena*. Sada je se sećam.“ Molander visoko diže vrč, prosuvši malo piva. „U njeno zdravlje!“ Onda otpi povelik gutljaj, tresnu prazan vrč o sto, podrignu pa obrisa usta nadlanicom. „Gde je Rozi? Naša zakonita kraljica zaslužuje još jednu turu jabukovog, šta kažete?“

Posvećenik Armen je delovao uznemireno. „Tiše, budalo. S takvim stvarima ne treba ni da se šališ. Otkud znaš ko sluša. Pauk ima uši na sve strane.“

„Daj, šta si se upišao od straha, Armene! Predložio sam da dignemo čaše, a ne ustanak.“

Pejt začu smejuljenje. Tih, prepreden glas se začu iza njegovih leđa. „Oduvek sam znao da si izdajnik, Skočizabo.“ Lenji Leo je pogrbljen stajao ispod starog daščanog mosta, odeven u prugasti zeleno-zlatni saten, s kratkim crnim plaštom od svile koji mu je na ramenu držala smaragdna ruža. Vino kojim je polio grudi bilo je veoma crno, sudeći po boji mrlja. Uvojak svetloplave kose padao mu je preko jednog oka.

Molander se nakostreši kada ga primeti. „Zajebi to. Gubi se. Nisi poželjan ovde.“ Aleras mu stavi šaku na mišicu da ga smiri, dok se Armen mrštio. „Leo. Moj gospodar. Mislio sam da ti je izlazak iz Citadele zabranjen još...“

„...tri dana.“ Lenji Leo slegnu ramenima. „Perestan kaže da je svet star četrdeset hiljada godina. Molos kaže petsto hiljada. Šta su tri dana, pitam ja vas?“ Mada je u bašti bilo desetak praznih stolova, Leo je seo za njihov. „Časti me čašom zlatnog sa Senice, Skočizabo, pa možda neću javiti ocu o tvojoj zdravicu. Sreća me izdala u *Šarenim kockicama*, a poslednjeg jelena sam straćio na večeru. Prase u sosu od šljiva, punjeno kestenjem i belim gomoljikama. Čovek mora nešto da jede. Šta ste vi momci imali?“

„Ovčetinu“, promrmlja Molander. Nije zvučao nimalo zadovoljan time. „Podelili smo komad kuvane ovčetine.“

„Siguran sam da je bila zasitna.“ Leo se okrenu Alerasu. „Lordovski sin treba da bude velikodušan, Sfingo. Čuo sam da si stekao bakarnu kariku. Nazdraviću tome u čast.“

Aleras mu uzvрати osmehom. „Ja častim samo prijatelje. I nisam lordovski sin, to sam ti već rekao. Moja majka se bavila trgovinom.“

Leove oči behu boje lešnika, blistave od vina i zlobe. „Majka ti je bila majmunica sa Letnjih ostrva. Dornjani karaju sve što ima rupu među nogama. Bez uvrede. Možda si se i rodio mrk kao orah, ali se bar kupaš. Za razliku od našeg pegavog svinjara.“ Mahnuo je ka Pejtu.

Ako ga razvalim vrčem po ustima, izbiću mu pola zubâ, mislio je Pejt. Pegavi Pejt Svinjar bio je junak hiljada prostačkih skaski: dobrodušni, praznoglavi klipani, koji uvek uspeva da izađe na kraj s debelim gospodičićima, oholim vitezovima i naduvenim sveštenicima koji ga proganjaju. Nekako bi se ispostavilo da je njegova glupost zapravo neotesano lukavstvo; na kraju priča bi Pegavi Pejt uvek sedeo na lordovskoj visokoj stolici ili delio postelju s kćerkom nekog viteza. Ali to su bile priče. U stvarnom svetu svinjari nika-da ne prolaze tako dobro. Pejt je ponekad pomišljao da ga je majka sigurno mrzela kada mu je dala to ime.

Aleras se više nije osmehivao. „Izvinićeš se.“

„Stvarno?“, upita Leo. „Kako to da učinim kada mi je grlo tako suvo...“

„Svakom svojom rečju sramotiš svoju kuću“, reče mu Aleras. „Sramotiš Citadelu time što si jedan od nas.“

„Znam. Zato me časti vinom, da utopim svoju sramotu.“

Molander reče: „Iščupao bih ti jezik.“

„Ma nije moguće? Kako bih ti onda pričao o zmajevima?“ Leo ponovo slegnu ramenima. „Mešanac ima pravo. Kći Ludog kralja je živa i izlegla je sebi tri zmaja.“

„Tri?“, upita zapanjeno Run.

Leo ga potapša po ruci. „Više od dva, a manje od četiri. Da sam na tvom mestu, ne bih se prijavio za zlatnu kariku.“

„Pusti ga na miru“, upozori Molander.

„Evo pravog pravcatog viteza-skočižabe. Kako hoćeš. Svi ljudi sa svih brodova koji su plovili na stotinu liga od Karta pričaju o tim zmajevima. Nekolicina će ti čak reći da su ih i videli svojim očima. Mag je sklon da im poveruje.“

Armen napući usne s neodobravanjem. „Marvin nije čitav. Arhimeštar Perestan će ti to prvi reći.“

„I arhimeštar Rajam isto kaže“, dodade Run.

Leo zevnu. „More je mokro, sunce je toplo, a zverinjak mrzi mastifa.“

On za svakoga ima posprdno ime, pomisli Pejta, ali nije mogao da porekne da Marvin više liči na mastifa nego na meštra. *Kao da hoće da te ugrize.* Mag nije bio nalik na ostale meštre. Ljudi su govorili da se druži s kurvama i lutajućim čarobnjacima, da priča s maljavim Ibenezanima i crnim Letnjoostrvljanima na njihovim jezicima i da prinosi žrtve čudnim bogovima u malim mornarskim hramovima dole u luci. Ljudi su govorili da su ga videli dole u Podgradu, u pacovskim jamama i crnim kuplerajima, kako se druži s lakrdijašima, pevačima, najamnicima, čak i prosjacima. Neki su čak šaputali da je jednom ubio čoveka pesnicama.

Kada se Marvin vratio u Starigrad, pošto je osam godina proveo na istoku crtajući mape dalekih zemalja, tražeći izgubljene knjige i učeći s volšebnicima i senkovescima, Namćor Velin ga je prozvao „Mag Marvin“. Ime se uskoro raščulo po čitavom Starigradu, na ogromnu Velinovu ozlojeđenost. „Ostavi čini i molitve sveštenicima i obrednicima i prioni na učenje istina na koje čovek može da se osloni“, tako je jednom arhimeštar Rajam savetovao Pejta, ali Rajamov prsten, štap i maska behu od žutog zlata, a njegov meštarski lanac nije imao kariku od valirijskog čelika.

Armen pogleda Lenjog Lea s visine, niz nos. Bio mu je kao stvoren za to, dugačak, tanak i šiljast. „Arhimeštar Marvin veruje u mnoge čudne stvari“, reče on, „ali nema ništa više dokaza o zmajevima od Molandera. Samo još mornarskih priča.“

„Grešiš“, reče Leo. „U Magovim odajama gori staklena sveća.“

Tišina se spusti na baštu obasjanu bakljama. Armen uzdahnu i zavrte glavom. Molander prasnu u smeh. Sfinga je proučavao Lea svojim krupnim crnim očima. Run je delovao zbunjeno.

Pejta je čuo za staklene sveće, mada nikada nije video neku kako gori. Bile su najgore čuvana tajna u Citadeli. Pričalo se da su donete u Starigrad iz Valirije hiljadu godina pre Propasti. Čuo je da postoje četiri; jedna zelena i tri crne, a sve visoke i izuvijane.

„Šta su te staklene sveće?“, upita Run.

Posvećenik Armen se nakašlja. „Noć uoči polaganja zakletve posvećenik mora da probdi u podzemnim odajama. Nije mu dozvoljeno da ima ni fenjer, ni baklju, ni svetiljku, ni žizak... samo sveću od opsidijana. Mora da provede noć u tami, osim ako ne uspe da zapali tu sveću. Neki će probati. Budalasti i tvrdoglavi, oni koji su pokušavali da proučavaju te takozvane *više tajne*. Često poseku prste, pošto se priča da su iverice sveće oštre kao britve. Onda, krvavih ruku, moraju da čekaju do zore, razmišljajući o svom neuspehu. Mudriji ljudi jednostavno zaspe, ili provedu noć u molitvi, ali svake godine nekolicina mora da pokuša.“

„Da.“ Pejta je čuo iste priče. „Ali čemu služi sveća koja ne svetli?“

„Služi za nauk“, odgovori Armen, „poslednji nauk koji moramo da usvojimo pre nego što stavimo meštarski lanac. Staklena sveća predstavlja istinu i učenost, retke, prelepe i krhke stvari. Sačinjena je u obliku sveće da nas podseti kako meštar mora da širi svetlost gde god da služi, a oštra je da nas upozori kako znanje može biti opasno. Mudraci se mogu od mudrosti uzoholiti, ali meštar mora uvek ostati skroman. Staklena sveća nas i na to podseća. Čak i pošto je položio zavet, stavio lanac i otišao da služi, meštar će se sećati tmine i pamti da nikako nije mogao da upali sveću... jer čak i uz pomoć znanja, neke stvari su nemoguće.“

Lenji Leo prasnu u smeh. „Nemoguće za tebe, hoćeš da kažeš. Rođenim sam očima video sveću kako gori.“

„Video si *neku* sveću, u to ne sumnjam“, reče Armen. „Možda sveću od crnog voska.“

„Znam šta sam video. Svetlo je bilo čudno i blistavo, mnogo blistavije nego kod bilo koje voštanice ili lojanice. Bacalo je čudne senke, a plamen uopšte nije treperio, čak ni kada je promaja dunula kroz otvorena vrata iza mene.“

Armen prekrsti ruke. „Opsidijan ne gori.“

„Zmajstaklo“, reče Pejta. „Kmetovi ga zovu zmajstaklo.“ To mu se nekako činilo važnim.

„Zovu, tačno“, zamišljeno će Aleras Sfinga, „a ako na svetlu ponovo ima zmajeva...“

„Zmajeva i gorih stvorova“, reče Leo. „Sive ovce su zažmurile, ali mastif vidi istinu. Stare sile se bude. Senke se pokreću. Doba čudesa i užasa nam uskoro stiže, doba za bogove i heroje.“ Protegao se, osmehujući se svojim lenjim osmehom. „Ovo vredi ture, rekao bih ja.“

„Dovoljno smo pili“, reče Armen. „Jutro će nam stići ranije nego što bismo želeli, a arhimeštar Ebrouz će predavati o svojstvima mokrača. Ko želi da iskuje srebrnu kariku, ne bi smeo to da propusti.“

„Daleko bilo da vas ja sprečavam u kušanju pišačke“, reče Leo. „Ipak lično više volim zlatno sa Senice.“

„Ako se bira između tebe i pišačke, ja sam za pišačku.“ Molander ustade. „Idemo, Rune.“

Sfinga se maši navlake za luk. „I ja ću u krevet. Sigurno ću sanjati zmajevе i staklene sveće.“

„Baš svi?“ Leo slegnu ramenima. „Pa, Rozi će ostati. Možda ću da probudim to luče i napravim ženu od nje.“

Aleras primeti izraz na Pejtovom licu. „Ako nema bakrenjak za čašu vina, sigurno nema ni zmaja za devojkju.“

„Jeste“, reče Molander. „Sem toga, od devojke samo muškarac može da napravi ženu. Hajde s nama, Pejte. Stari Volgrejv će se probuditi čim grane sunce. Moraćeš da ga odvedeš do nužnika.“

Ako se danas uopšte bude sećao ko sam. Arhimeštar Volgrejv je s lakom razlikovao jednog gavrana od drugog, ali s ljudima nije bio tako vešt. U poneke dane je za Pejta mislio da je neki Kresen. „Ne još“, reče on svojim drugovima. „Ostaću još malo.“ Zora nije svanula, ne još. Alhemičar će možda ipak doći, a Pejt je nameravao da bude tu ako se to desi.

„Kako hoćeš“, reče Armen. Aleras uputi Pejtu značajan pogled, a onda prebaci luk preko uskog ramena i krenu za ostalima prema mostu. Molander je bio tako pijan da je hodao prebacivši ruku preko Runovog ramena, inače bi pao. Citadela nije bila daleko vazдушnim putem, ali niko od njih nije bio krilati gavran, a Starigrad beše pravi lavirint, sav u ćorsokacima, izukrštanim uličicama i uzanim vijugavim sokacima. „Pažljivo“, ču Pejt Armena kako govori dok ih je gutala rečna magla, „noć je vlažna, kaldrma će biti klizava.“

Kada oni odoše, Lenji Leo kiselo odmeri Pejta preko stola. „Baš tužno. Sfinga je zbrisala sa svim srebrom, ostavivši me Pegavom Pejtu svinjaru.“ Protegao se i zevnuo. „Kako nam je ljupka Rozi, moliću?“

„Spava“, odgovori Pejt kratko.

„Gola, siguran sam.“ Leo se iskezi. „Misliš da je stvarno vredna zmaja? Jednog dana ću morati to da ustanovim.“

Pejt je znao da mu je bolje da na to ne odgovori.

Leu odgovor nije ni trebao. „Kada jednom razradim malu, cena će joj pasti pa će moći da je priušte i svinjari kao što si ti. Trebalo bi da si mi zahvalan.“

Trebalo bi da te ubijem, pomisli Pejt, ali nije bio ni izbliza dovoljno pijan da se igra sa životom. Leo je bio obučen da barata oružjem, i znalo se da je smrtonosan sa bodežom i sečivom kakve koriste kavgađžije i kicoši iz Bravosa. A čak i ako bi Pejtu nekako pošlo za rukom da ga ubije, i to bi ga

koštalo glave. Pejt je imao samo jedno ime, a Leo dva, a ono drugo je glasilo *Tirel*. Ser Morin Tirel, zapovednik Gradske straže Starigrada, beše Leov otac. Mejs Tirel, gospodar Visokog Sada i zaštitnik juga, beše mu rod. Starigradski Starac, lord Lejton Hajtauer, među čijim je brojnim titulama bila i „Zaštitnik Citadele“, bio je zakleti vazal kuće Tirela. *Pusti*, reče Pejt sebi. *To govori samo da bi me mučio.*

Na istoku su magle bledele. *Zora*, shvati Pejt. *Zora je stigla, a alhemičar nije.* Nije znao da li da se smeje ili da plače. *Jesam li još lopov ako sve vratim na mesto, i niko ništa ne otkrije?* Bilo je to još jedno pitanje na koje nije imao odgovor, poput onih koja su mu Ebrouz i Velin nekada postavljali.

Kada se osovio na noge, strahotno snažno jabukovo pivo mu je naglo udarilo u glavu. Morao je da se osloni rukom na sto da se umiri. „Pusti Rozi na miru“, rekao je umesto pozdrava. „Samo je pusti na miru, da te ne bih ubio.“

Leo Tirel zabaci glavu i skloni kosu s lica. „Ne upuštam se u dvoboje sa svinjarima. Idi.“

Pejt se okrenu i pređe baštu. Đonovi su mu odzvanjali po izlizanim daskama starog mosta. Kada je stigao na drugu obalu, istočno nebo je rumenelo. *Svet je velik*, reče on sebi. *Ako kupim magarca, još bih mogao da lutam drumovima i stazama Sedam kraljevstava, da kmetovima stavljam pijavice i trebim vaši iz kose. Mogao bih da se prijavim na neku lađu kao veslač i da odem u Kart pored Žadnih kapija da vidim te proklete zmajevе svojim očima. Ne moram da se vratim Volgrejvu i gavranovima.*

A ipak ga noge nekako odvedoše nazad ka Citadeli.

Kada se prvi sunčev zrak probio kroz oblake na istoku, oglašise se jutarnja zvona iz Mornarskog obredišta dole kraj luke. Gospodarevo obredište mu se pridruži tren kasnije, onda Sedam svetilišta iz svojih vrtova preko Vinomeda, a napokon i Zvezdano obredište, koje je bilo prvoobrednikovo sedište hiljadu godina pre nego što je Egon pristao kod Kraljeve luke. Stvarala su moćnu muziku. *Mada ne milozvučnu kao jedan mali slavuj.*

Kroz jeku zvona je čuo i pevanje. Svakog jutra, s prvim svetlom, crveni sveštenici su se okupljali pred svojim skromnim hramom u luci da požele dobrodošlicu suncu. *Jer noć je mračna i puna užasa.* Pejt ih je čuo kako zapevaju te reči po stotinu puta, dok traže od svog boga R'lora da ih spase od tame. Njemu Sedmoro behu dovoljno bogova, ali je čuo da se Stanis Barateon sada klanja noćnim vatrama. Čak je i na svoje barjake stavio vatreno srce R'lorovo umesto krunisanog jelena. *Ako on osvoji gvozdeni presto, svi ćemo morati da naučimo reči pesme crvenih sveštenika,* pomisli Pejt, ali je za to bilo malo izgleda. Tivin Lanister je razbio Stanisa i R'lora na Crnobujici

i uskoro će ih dokrajčiti i nabiti glavu barateonskog samozvanca na kolac iznad kapija Kraljeve luke.

Kako su noćne magle sagorevale, Starigrad je oko njega počeo da poprima obrise, avetinjski izranjajući iz tame praskozorja. Pejti nikada nije video Kraljevu luku, ali je znao da je to grad od pletera i naboja, nasumično razbacanih blatnjavih ulica, slamnatih krovova i drvenih čatrlja. Starigrad beše sazdan od kamena, i sve ulice mu behu popločane, pa i oni najsiromašniji sokaci. Grad je bio najlepší u svitanje. Zapadno od Vinomeda, esnafske dvorane nizale su se na obali kao palate. Uzvodno, kupole i tornjevi Citadele dizali su se na obe obale reke, povezani kamenim mostovima nakrcanim dvorovima i kućama. Nizvodno, ispod crnih mermernih zidova i zasvođenih prozora Zvezdanog obredišta, gomile vernika tiskale su se poput dece okupljene oko nogu starice majke.

A još dalje, gde se Vinomed izliva u Šaputavi zaliv, dizala se Visoka kula, čije su vatre iz svetionika bleštale naspram zore. Njena senka, koja se spuštala s litica Bojnog ostrva, sekla je grad kao mač. Rođeni Starigradani su umeli da kažu koliko je sati po tome gde je senka padala. Neki su tvrdili da se s vrha kule vidi sve do Zida. Zato možda lord Lejton i nije s nje silazio već više od deset godina, već je radije svojim gradom vladao iz oblaka.

Pored Pejta protandrkaše mesarske taljige sa pet prasića koji su nesrećno skičali. Sklonivši im se s puta, jedva je izbegao da bude isprskan kada je neka žena ispraznila nokšir s prozora iznad njega. *Kada budem meštar u zamku, imaću jahaćeg konja*, pomisli on. Onda se saplete o ivičnjak, pa se zapita koga to pokušava da prevari. Za njega neće biti lanca, ni mesta za lordovskim visokim stolom, ni belog jahaćeg konja. Dane će provesti slušajući graktanje gavranova i ribajući govna s donjeg veša arhimeštra Volgrejva.

Klečao je pokušavajući da otare blato sa odeće kada glas reče: „Dobro ti jutro, Pejte.“

Iznad njega je stajao alhemičar.

Pejt ustade. „Treći dan... rekao si da ćeš biti u *Peru i vrču*.“

„Bio si s drugovima. Nisam želeo da se namećem vašem društvu.“ Alhemičar je na sebi imao putni plašt s kapuljačom, smeđ i običan. Jutarnje sunce je virkalo iznad krovova iza njegovih ramena, tako da je bilo teško razabrati lice ispod kapuljače. „Jesi li odlučio šta si?“

Mora li me naterati da to kažem? „Izgleda da sam lopov.“

„Tako sam i mislio.“

Najteže je bilo spustiti se četvoronoške i izvući okovani kovčeg ispod kreveta arhimeštra Volgrejva. Mada je bio jak i okovan gvožđem, brava je bila

slomljena. Meštar Gormon je sumnjao da ju je slomio Pejti, ali to nije bila istina. Volgrejv je sam slomio bravu, pošto je izgubio njen ključ.

Unutra je Pejti našao kesu sa pet jelena, pramen žute kose vezane vrpcom, minijaturnu sliku žene koja je podsećala na Volgrejva (čak i brkom) i vitešku rukavicu od preklopljenog čelika. Rukavica je pripadala jednom princu, tvrdio je Volgrejv, mada se izgleda više nije sećao tačno kom. Kada ju je Pejti okrenuo, na pod je ispao ključ.

Dignem li ga, postao sam lopov, prisećao se da je mislio. Ključ beše težak i star, od crnog gvožđa; navodno je otvarao sva vrata u Citadeli. Samo su arhimeštri imali takve ključeve. Nosili su ih uvek sa sobom ili ih krili na nekom sigurnom mestu, ali ako Volgrejv sakrije svoj, više ga niko nikada neće naći. Pejti je zgrabio ključ i stigao skoro do vrata pre nego što se okrenuo da uzme i srebro. Lopov je lopov, krao malo ili mnogo. „*Pejte*“, viknuo je jedan beli gavran za njim, „*Pejte, Pejte, Pejte*.“

„Doneo si mog zmaja?“, upita on alhemičara.

„Ako imaš ono što mi je potrebno.“

„Daj ga. Hoću da vidim.“ Pejti je čvrsto odlučio da ga alhemičar neće prevariti.

„Rečna ulica nije pravo mesto. Dođi.“

Nije imao vremena da razmisli, da dobro izvaga. Alhemičar je odlazio. Pejti je mogao da pođe za njim ili da izgubi i Rozi i zmaja, zauvek. Pošao je. Dok su hodali, gurnuo je šaku u rukav. Osetio je ključ, sigurno smešten u džepu koji je tu bio ušio. Meštarska odora je puna džepova. To je znao još od detinjstva.

Morao je da požuri da ne zaostane za alhemičarevim dugačkim nogama. Onda su skrenuli u neku uličicu, pa zašli za ugao, prošli staru Lopovsku pijacu, i krenuli Krparskim sokakom. Napokon, čovek skrenu u još jednu uličicu, užu od prethodne. „Ovde je dovoljno daleko“, reče Pejti. „Nema nikoga. Ovde ćemo.“

„Kako želiš.“

„Daj mi zmaja.“

„Naravno.“ Novčić se pojavi. Alhemičar ga, dlanom nadole, prošetala preko prstiju, od kažiprsta do malica, isto kao što je uradio kada ih je Rozi upozнала. Zmaj je na jutarnjem svetlu iskrio u pokretu, i davao alhemičarevim prstima žučkast sjaj.

Pejt mu ga zgrabi iz ruke. Zlato mu je bilo toplo na dlanu. Prinese ga ustima i zagriže, kao što je video da neki rade. Ako ćemo pošteno, nije imao pojma kakav bi ukus zlato trebalo da ima, ali nije hteo da izgleda kao budala.

„Ključ?“, upita alhemičar ljubazno.